

Helse- og omsorgsdepartementet
postmottak@hod.dep.no



Oslo, 28. oktober 2014
Ref.: 1352/JOW/ph

Høring – Forslag til forskrift om tilgang til helseopplysninger mellom virksomheter

Norsk psykologforening viser til Helse- og omsorgsdepartementets høringsbrev av 19. september, med frist 14. november 2014, vedrørende ovenstående.

Om nytt lovverk

Utgangspunktet for forslaget til ny helseregisterlov og ny pasientjournallov er å legge til rette for bedre helsetjenester til befolkningen. Dette skal gjøres ved at helsepersonell sikres tilgang til relevante og nødvendige helseopplysninger gjennom ny kjernejournal, uavhengig av grensene mellom de ulike virksomhetene som yter helsehjelp.

Etablering av kjernejournal kan likevel være utfordrende for pasientenes tillit til at konfidensialiteten ivaretas, og gode og transparente kontrollsystemer er essensielt.

Norsk psykologforening er imidlertid usikre på at et smokeforbud og en loggføring av hvem som har sett i journalen, alene er et tilstrekkelig preventivt tiltak for å hindre at tilliten til helsepersonellet svekkes. Trolig bør det pålegges systematiske stikkprøvekontroller, slik at det er en reell mulighet for at snoking blir avdekket.

Vi må ikke risikere å ha et system som medfører at pasienter holder tilbake viktig informasjon som er av betydning for helsepersonellens mulighet til å yte så god helsehjelp som mulig, fordi pasienten er redd for å slik informasjon vil kunne tilflytte helsepersonell som ikke har et tjenstlig behov.

Videre må vi sikre oss mot at helsepersonell unnlater å nedtegne informasjon i pasientjournalen av frykt for at dette skal komme på avveie. Da vil vi kunne risikere at pasientjournalen som et aktivt og viktig arbeidsredskap forringes.

En kan heller ikke se bort fra at ny pasientjournallov vil kunne medføre en svekkelse av journalen som kommunikasjonsverktøy, på den måten at en forsøker å ivareta taushetsplikten med restriktiv og knapp journalføring. Derfor er det nødvendig å sikre god opplæring i journalføring etter innføring av nytt lovverk.

Støtter i hovedsak forslaget til forskrift

Norsk psykologforening opplever at forskrift om tilgang til helseopplysninger mellom virksomheter langt på vei ivaretar de problemstillingene ny lovgivning reiser, og at forskriften sikrer at tilliten mellom pasienten og helsepersonellet opprettholdes. Norsk psykologforening støtter derfor i hovedsak forslaget til forskrift.

Minimumskrav

Av positive elementer vil vi særlig trekke frem det forhold at forskriften så tydelig lister opp absolutte minimumskrav til hvilke sikringer løsningene må ivareta hos begge virksomheter må ivareta, før det gis tilgang mellom virksomhetene, herunder muligheten for pasientene til å motsette seg at det gis tilgang.

Tekniske løsninger

Norsk psykologforening ser det også som positivt at forskriften ikke regulerer faktiske tekniske løsninger, men i stedet fokuserer på hvilket ansvar databehandlingsansvarlige i de ulike virksomhetene har for at løsningene ivaretar de krav og målsettinger som er oppstilt.

Anonyme oppslag

I høringsbrevet punkt 3.5.2 fremgår:

«Det er ikke nødvendig at tilgangen avtales fra gang til gang for hver pasient. Heller ikke er det nødvendig å navngi på forhånd helsepersonellet som kan gis tilgang.»

Dette kunne vært forstått som åpning for «anonyme oppslag», og Norsk psykologforening er derfor tilfreds med at autentisering og logging av samtlige oppslag så tydelig er presisert i punkt 5.7 og 5.13.

Mangler ved logg-reguleringen

Norsk psykologforening finner likevel grunn til å påpeke at forskriften, og høringsbrevet, legger opp til en loggførelse i den virksomhet der helsepersonellet arbeider. Vi finner det underlig at det ikke også stilles krav i virksomheten som operer journalsystemet til logging av hvilke eksterne individer som har foretatt oppslag. Dette bør vurderes.

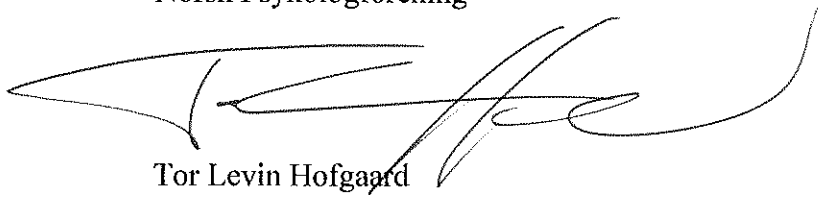
Advarer mot skrive-tilgang

Departementet spør i punkt 5.6.2 om høringsinstansenes synspunkt på om det bør åpnes for en begrenset skrive-tilgang i tilknytning til at det gis tilgang. Norsk psykologforening vil motsette seg dette. Det som skrives vil inngå i journalen i en annen virksomhet enn der helsepersonellet arbeider. Dersom det er behov for å gjøre anmerkninger, eller å gi tilbakemeldinger til den virksomhet som opererer journalsystemet, bør det skje ved å integrere et meldingssystem for elektronisk utveksling av informasjon. Da vil innholdet som skal formidles inngå i journalen der helsepersonellet arbeider, og samarbeidende helsepersonell i den andre virksomheten vil kunne gjøre seg opp en mening om hvorvidt dette også skal inngå i journalen der. At eksterne får skrive-tilgang til virksomheters journalsystem finner vi svært foruroligende, og vi motsetter oss en slik løsning.

Honnør for personvernfokus

Avslutningsvis vil vi igjen gi honnør til departementet for den tydelige personvern-fokuseringen forskriften har fått. At punkt 5.12 i høringsbrevet slår fast at retten til sperring for tilgang til helseopplysninger mellom virksomheter etter forskriften skal være absolutt, ser vi som avgjørende for å sikre pasientenes tillit til helsevesenet.

Med vennlig hilsen
Norsk Psykologforening

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Tor Levin Hofgaard', written over a horizontal line.

Tor Levin Hofgaard
President